

Výroční zpráva o realizaci politiky v oblasti závislostí v kraji za rok 2023

Kraj: Královehradecký

Zpracoval (jméno a funkce): Mgr. Nikola Kozová, MBA – protidrogový koordinátor

Projednal/a nebo schválil/a: Mgr. Martina Smudková, vedoucí oddělení

Odkaz na webové stránky kraje věnované politice v oblasti závislostí: [Protidrogová politika | Královéhradecký kraj \(khk.cz\)](https://www.krhk.cz/protidrogova-politika)

Výroční zpráva o realizaci politiky v oblasti závislostí v kraji je určena pro odbornou i laickou veřejnost. Je zdrojem základních informací o koordinaci a institucionálním zajištění politiky v oblasti závislostí v kraji, koncepčních opatřeních, spolupráci s obcemi, finančním zajištění a finančních deficitech politiky v oblasti závislostí, charakteristice scény v oblasti závislostního chování, síti adiktologických služeb a aktivitách politiky v oblasti závislostí realizovaných kraji (např. vzdělávání, analýzy, rozvojové projekty apod.).

Výroční zpráva o realizaci politiky v oblasti závislostí v kraji je jedním ze zdrojů při vytváření zpráv o situaci v oblasti závislostí v ČR a dalších publikací zpracovávaných Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislosti a sekretariátem Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí. Zároveň je důležitým informačním materiálem pro politiky na místní, krajské i centrální úrovni.

Instrukce ke zpracování zprávy

Z krajských výročních zpráv sestavuje sekretariát Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí (dále jen „Rada“) zprávu o realizaci politiky v oblasti závislostí v krajích, která je předkládaná Radě, jejímž členem je mimo jiné zástupce Asociace krajů České republiky. Vámi poskytnuté informace tedy budou dále publikovány a distribuovány. V zájmu toho, aby bylo možné informace obsažené ve Vašich výročních zprávách maximálně využít, prosíme o:

- striktní dodržení struktury VZ krajů,
- respektování struktury a aktuální podoby tabulek (tj. neměnit jejich strukturu, atd.),
- zachování čitelnosti textu (tj. nepoužívat např. malé velikosti písma, obtékání textu kolem tabulek a grafů),
- informace ke každému bodu (odrážce) v jednotlivých kapitolách, aby informace z jednotlivých krajů byly jednotné a srovnatelné,
- uvedení např. „informace nejsou k dispozici“ v případě absence informací k danému bodu, popř. o doplnění podrobnějšího vysvětlení absence informací (tj. nenechávat ve zprávě nevyplněné části/kapitoly),
- uvedení, zda došlo ke změnám oproti předchozímu roku a tyto změny popsat,
- vymazání nápovědy/vysvětlení sekretariátu Rady (tj. text kurzívou, který slouží pouze jako pomocný nástroj pro tvorbu zpráv a nemá být součástí zpráv samotných),
- uvádění zdrojů informací (zejména pokud jsou uváděna data či výsledky studií),
- zachování souladu mezi informacemi uváděnými v tabulkách a textu (tj. text by měl odpovídat údajům v tabulkách),
- zachování souladu mezi jednotlivými tabulkami.

Termín odeslání finanční části (kapitola 3) sekretariátu Rady – 30. DUBNA 2024

Termín odeslání sekretariátu Rady ke zpracování – 31. KVĚTNA 2024

Souhrn

Uvedte hlavní změny oproti přechozímu roku/předchozím letům, hlavní události a zjištění ve vašem kraji ve sledovaném roce (rozsah max. 1 strana).

Situace v užívání návykových látek je v Královéhradeckém kraji (dále KHK) kontinuální již několik let, dlouhodobé trendy v oblasti užívání návykových látek se mezi lety 2022 a 2023 významně nezměnily.

Užívání legálních návykových látek nevykazuje žádné výrazné odchylky oproti roku 2022. V této oblasti je v KHK nadále nejvíce užívanou/zneužívanou látkou alkohol. Častěji se objevují zkušenosti s kouřením elektronických cigaret. Narůst se objevuje i v dospělé populaci. Trendem v užívání jsou nikotinové sáčky, zejména u dospívajících a nadužívání energetických nápojů. Zájem vzrostl o CBD a HHC produkty. V průběhu roku jsme řešili obchody s látkami HHC a kratomem. Setkáváme se s experimentováním a užíváním Fentanylu.

Adiktologické služby v KHK uvádějí, že mezi uživateli služby se stále častěji objevují náročnější klienti na poskytování služeb. Jejich charakteristikou je kombinace užívání návykových látek, potažmo závislosti a současně dalšího psychického onemocnění, jako vícečetné diagnózy.

V oblasti hazardního hraní v roce 2022 dominovalo prostředí on-line hraní a sázení.

Obsah

INSTRUKCE KE ZPRACOVÁNÍ ZPRÁVY	2
SOUHRN.....	3
OBSAH	4
1 SITUACE V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJÍCH	5
1.1 ZÁVISLOSTNÍ CHOVÁNÍ V OBECNÉ A ŠKOLNÍ POPULACI	5
1.2 UŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK V PROSTŘEDÍ ZÁBAVY A NOČNÍHO ŽIVOTA.....	6
1.3 RIZIKOVÉ FORMY ZÁVISLOSTNÍHO CHOVÁNÍ.....	6
1.4 ZÁVISLOSTNÍ CHOVÁNÍ VE SPECIFICKÝCH SKUPINÁCH A V SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH LOKALITÁCH	7
1.5 SOMATICKÁ A PSYCHIATRICKÁ KOMORBIDITA V SOUVISLOSTI SE ZÁVISLOSTNÍM CHOVÁNÍM, VČETNĚ INFEKČNÍCH A DALŠÍCH ONEMOCNĚNÍ	8
1.6 PŘEDÁVKOVÁNÍ NÁVYKOVÝMI LÁTKAMI.....	8
1.7 SOCIÁLNÍ SITUACE V SOUVISLOSTI SE ZÁVISLOSTNÍM CHOVÁNÍM	9
1.8 NOVÉ PSYCHOAKTIVNÍ LÁTKY	10
1.9 DROGOVÁ KRIMINALITA A KRIMINALITA SPOJENÁ S DALŠÍM ZÁVISLOSTNÍM CHOVÁNÍM	10
1.10 NOVÉ TRENDY A FENOMÉNY	10
2 KOORDINAČNÍ MECHANISMY POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ NA KRAJSKÉ A MÍSTNÍ ÚROVNI	11
2.1 KRAJSKÉ ZAJIŠTĚNÍ KOORDINACE POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ	11
2.2 MÍSTNÍ ZAJIŠTĚNÍ KOORDINACE POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ.....	13
2.3 STRATEGICKÉ DOKUMENTY PRO POLITIKU V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ KRAJE	15
2.4 ANALÝZY A STUDIE V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V R. 2023.....	16
2.5 DALŠÍ VÝZNAMNÉ AKTIVITY POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V R. 2023 NA KRAJSKÉ I MÍSTNÍ ÚROVNI	17
3 FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ NA KRAJSKÉ A MÍSTNÍ ÚROVNI	18
3.1 ZPŮSOB FINANCOVÁNÍ SLUŽEB KRAJEM	18
3.2 ZPŮSOB ZAJIŠTĚNÍ FINANCOVÁNÍ ADIKTOLOGICKÝCH SLUŽEB ZE STRANY OBCÍ	18
3.3 ROZPOČTOVÉ VÝDAJE NA POLITIKU V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI	18
3.4 DALŠÍ DŮLEŽITÉ INFORMACE / ZMĚNY VE FINANCOVÁNÍ PROBĚHLÉ V R. 2023	20
4 ADIKTOLOGICKÉ SLUŽBY.....	21
4.1 SÍŤ ADIKTOLOGICKÝCH SLUŽEB V KRAJI.....	21
4.2 ADIKTOLOGICKÉ PREVENTIVNÍ SLUŽBY	21
4.3 ADIKTOLOGICKÉ SLUŽBY MINIMALIZACE RIZIK	22
4.4 ADIKTOLOGICKÉ SLUŽBY AMBULANTNÍ LÉČBY A PORADENSTVÍ	23
4.5 ADIKTOLOGICKÉ SLUŽBY REZIDENČNÍ LÉČBY	24
4.6 ADIKTOLOGICKÉ SLUŽBY NÁSLEDNÉ PÉČE	24
4.7 OSTATNÍ SPECIALIZOVANÉ ADIKTOLOGICKÉ SLUŽBY/PROGRAMY	25
4.8 KONTAKTNÍ ÚDAJE ADIKTOLOGICKÝCH SLUŽEB	25

1 Situace v oblasti závislostí v krajích

Instrukce

Sekretariát Rady oceňuje zejména informace z lokálních studií a průzkumů, z adiktologických služeb a další informace lokálního a regionálního charakteru. Data z celorepublikových statistik a studií (ESPAD, NRLUD, statistiky Policejního prezidia, zprávy a statistiky NPC apod.) sekretariát Rady nevyužije.

Zvláštní pozornost, prosím, věnujte zejména popisu nových trendů a změn situace ve Vašem kraji oproti předchozímu roku/předchozím letům.

Pokud používáte informace ze studií/průzkumů, uvádějte ve zprávách odkaz na danou studii/průzkum).

Pokud není uvedeno jinak, uvádějte informace o všech typech závislostního chování, tj. užívání nelegálních drog, psychoaktivních léků, alkoholu, tabákových a nikotinových výrobků, hraní hazardních her a o digitálních závislostech.

1.1 Závislostní chování v obecné a školní populaci

Uveďte informace o všech typech závislostního chování z lokálních studií a průzkumů, a informace o výskytu rizikového chování ve školách ze systému výkaznictví a sběru dat ze systému SEPA.

MŠMT sjednotilo způsob hodnocení a podobu vykazování preventivních aktivit pomocí on-line Systému výkaznictví preventivních aktivit (SEPA). KHK, stejně jako ostatní kraje v ČR, jej využívá ke zjišťování stavu výskytu rizikových faktorů spolupodílejících se na vzniku rizikového chování. Školám, které nevyužívají on-line dotazník, bylo umožněno poskytnout stejná data jiným způsobem.

	Hradec Králové	Jičín	Náchod	Rychnov n. Kn.	Trutnov	Celkem
Kriminální chování, přestupky, provinění, trestné činy (výskyt u počtu žáků)	53	9	32	16	32	142
Užívání* tabáku (výskyt u počtu žáků)	1180	160	233	259	227	2059
Užívání* alkoholu (výskyt u počtu žáků)	36	50	21	63	52	222
Užívání* konopných látek (např. marihuana, hašiš) (výskyt u počtu žáků)	40	16	40	33	34	163
Užívání* dalších návykových látek (např. extáze, pervitin atd.) (výskyt u počtu žáků)	8	1	4	0	10	23
Závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) (výskyt u počtu žáků)	47	102	44	66	62	321

I přes rozdílný počet škol zařazených do statistiky (2021/2022 – 234 škol, 2022/2023 – 284 škol) došlo k velkému nárůstu v užívání tabáku (o 990 žáků), počtu případů špatných vztahů mezi žáky (o 720 případů, nikoliv počet žáků), vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace (o 198 případů, nikoliv počet žáků), sebepoškozování a autoagrese (o 179 žáků), případů využití elektronických prostředků (např. mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování (o 151 případů, nikoliv počet žáků).

Při práci na 1. a 2. stupních základních škol se stále více setkáváme s nadužíváním elektronických zařízení. Vnímáme, že děti o přestávce tráví čas na mobilních telefonech, současně tráví online spoustu času také mimo školu, například on-line hrami nebo pohybem na sociálních sítích. Pro pedagogy je to téma, na které by potřebovali reagovat a často vyzývají do spolupráce také rodiče. Jako problematické se jeví množství času, které děti s technologiemi tráví a také to, při jakých příležitostech je využívají – tedy ne jenom o přestávkách ve škole, ale také během jídla, na toaletě, před spaním a podobně. Průměrný čas „online“, o kterém žáci mluví, se pohybuje mezi 3-10 hodinami denně. Je důležité zmiňovat zdravé užívání technologií, což znamená takové užívání, které je v kontextu dostatečného pohybu a kvalitního spánku, současně s cílem edukace, ne pouze zažehnání nudy. Využívání sociálních sítí a nejrůznějších komunikačních platform je každodenní normou většiny dětí. V souvislosti s tím se stále dokola setkáváme s ubližováním přes internet nebo s fenoménem nebezpečných výzev. Nejčastějším přesahem nadužívání nebo rizikového pohybu na soc. sítích do školního prostředí jsou konflikty mezi spolužáky, které probíhají zpravidla na všech úrovních (osobně i on-line). U dětí na 1. stupni se kromě výše zmíněného setkáváme také s vysokým vlivem influencerů. Velkým tématem byl například nápoj Prime a jeho propagace. U dětí a dospívajících, především potom na 2. stupni základních škol stále vnímáme nárůst sebepoškozování a negativního sebepojetí obecně.

V popředí stojí zejména nikotinové sáčky a elektronické cigarety. Na 2. stupni základních škol jsou žáky vnímány výrazně „příznivěji“ než klasické cigarety a jsou navázány často na sociální status uživatele. Zpravidla také nejsou žáky spojovány s užíváním návykové látky a tedy něčím, co přináší rizika a dopady. Především žáci ze sportovního prostředí vnímají nikotinové sáčky jako něco spíše příznivého, co pomáhá k větší soustředěnosti, než něco, co škodí.

Trendem v oblasti návykových látek jsou pro žáky základních i středních škol i konopné deriváty - např. HHC. Mládeží rezonuje také experimentování s kratomem, který je snadno dostupný. Nebezpečím kratomu jsou jeho nevyzpytatelné účinky, kdy v menším množství působí stimulačně, ale ve větším množství má opiátový účinek podobný například heroinu.

1.2 Užívání návykových látek v prostředí zábavy a nočního života

Uvedte informace o užívaných látkách, vzorcích užívání, věkové skladbě uživatelů, službách působících v prostředí nočního života a o akcích, na kterých působí (např. letní festivaly, kluby, nelegální akce), vývoji služeb apod.

V roce 2023 nebyly zařízení realizovány tzv. noční terény, během kterých se terénní pracovníci pohybují v prostředí tzv. noční zábavy. K těmto aktivitám se chceme v roce 2024 částečně vrátit.

1.3 Rizikové formy závislostního chování

Pokud jsou k dispozici kvalifikované odhady, uveďte lokální/regionální odhady počtu rizikových forem závislostního chování, např. v určitých městech či oblastech, užívané látky a vzorce užívání, alternativy tradičně užívaných NL, kombinace NL, zcela nové netradiční drogy či zneužívaná léčiva, způsoby užívání.

RIAPS: 1 klient hovoří o louhování fentanylových náplastí, které následně užíval injekčním způsobem. 1 klient experimenty s ketaminem – nákup na internetu.

TP KHK: I nadále mezi klientelou převládá užívání pervitinu (iv), lokálně je pak rozšířeno užívání opioidů, což se týká především těchto lokalit: Česká Skalice, Kostelec nad Orlicí, Vamberk, Opočno, Hořice. TP KHK byl v kontaktu zejména s uživateli pervitinu, jejichž podíl byl 76,9 %. V určitých lokalitách byla služba v kontaktu také s klienty užívajícími sezónně surové opium. Část klientů byla tvořena uživateli buprenorfinu (8,7 % z celkového počtu klientů), přičemž 68 % těchto uživatelů jej užívalo lege artis. Se službou jsou také v kontaktu klienti se základní drogou kanabinoidy, kteří představovali 7,5 % z celkového počtu klientů a klienti s primární návykovou látkou alkohol, ti představovali 2,4 % z celkového počtu.

Počet klientů, kteří v roce 2023 využívali služeb TP KHK bylo 255, z čehož 8 osob byly osoby blízké uživatelů návykových látek. Počty klientů dle okresů: Rychnov nad Kněžnou: 112, Náchod: 79, Jičín: 37, Hradec Králové: 27.

Klientela je tvořena i nadále převážně muži, jejichž podíl v daném roce činil 67 %. Průměrný věk klientů pak vzrostl o 2 roky (z 33 let na 35 let). Většina klientely programu jsou injekční uživatelé. Jejich podíl zůstává téměř shodný s rokem 2022, a to 79,6 % (v roce 2022 byl jejich podíl 79,1 %). Z harm reduction materiálu jsou stále nabízeny také alternativy k rizikové intravenózní aplikaci, a to kapsle, šňupátka, alobal a skleněné trubičky určené k inhalaci výparů NL (dříve k tomuto účelu klienti používali šňupátka z PVC). V roce 2023 evidujeme 678 výkonů distribuce těchto alternativ. Kapslí byl v průběhu tohoto roku vydáno celkem 8.474 ks, což je vyšší počet než předchozí roky (2022: 7.340 ks, 2021: 6.604 ks).

Užívání zcela nových netradičních drog jsme u klientů nezaznamenali. U potenciálních klientů, tedy oslovených osob v rámci monitoringu se pak nejčastěji objevovala zkušenost s užitím a experimentování s MDMA, extází, THC/HHC, Kratomu a Ketaminem. Stále více oslovených má také zkušenosti s kokainem, který je pro ně dle jejich slov více dostupný, a to i finančně. Naopak na ústupu se zdá být mezi oslovenými užívání alkoholu, na párty se spíše užívají stimulanty a méně tam dochází k jejich kombinaci s alkoholem.

CAS: V roce 2023 využilo služeb programu 323 osob, převážně se jednalo o LDI. Zhruba ze 70% převažovali muži. Z hlediska užívaných drog převažovali lidé užívající pervitin – téměř 60%. Základní drogu opiáty (heroin, surové opium, metadon, Buprenorfin/Subutex) udává cca 20% klientů – v drtivé většině se jedná o osoby užívající buprenorfin. Další část klientů užívá opiáty jako drogu doplňkovou. Až 90% klientů aplikuje drogu převážně injekčně. Průměrný věk klienta činil 38 let, průměrný věk klienta se dlouhodobě zvyšuje, což odpovídá celorepublikovému trendu u osob využívajících služeb kontaktních center. Jedná se převážně o klienty užívající návykové látky dlouhodobě (5 a více let), což odpovídá průměrnému věku a zároveň počátkům drogové kariéry, která začíná již kolem 16. až 18. roku života klientů.

Pervitin je dlouhodobě na první příčce užívaných drog (viz popis typického klienta dále v textu). V posledních letech obecně mizí užívání surového opia. V sezóně máku setého se již opium spíše nestává (přechodně) primární drogou, častěji drogou doplňkovou, která je užívána typicky nárazově. V roce 2023 se jednalo o méně než 10 klientů.

1.4 Závislostní chování ve specifických skupinách a v sociálně vyloučených lokalitách

Uveďte dostupné informace o závislostním chování mezi cizinci, etnickými menšinami, skrytou populací (tj. osoby, které nejsou v kontaktu s adiktologickými službami) a v sociálně vyloučených lokalitách a o specifických metodách práce s těmito klienty a v těchto lokalitách.

TP KHK: V programu je i nadále minimum osob ze specifických skupin. Je obtížné proniknout do komunity uživatelů drog v Broumově a Jaroměři, kde z dostupných informací víme, že je užívání NL rozšířené v romské komunitě. Naopak v Rychnově nad Kněžnou osoby romského etnika našich služeb využívají, i když jde víceméně o nahodilé kontakty. Specifická je s těmito klienty už samotná komunikace a možnosti předchozí domluvy.

Stále také evidujeme užívání NL v průmyslové zóně soustředěné kolem závodů automobilky Škoda v Kvasínách na Rychnovsku. Zaměstnanci jsou často pracovní migranti, a to především Polské, Slovenské a Ukrajinské národnosti. V minulosti již proběhly pokusy o navázání kontaktu s těmito uživateli, nicméně nebyly úspěšné.

Skrytá populace uživatelů NNL je pak v kontaktu s osobami využívajícími našich služeb, a to prostřednictvím tzv. sekundárního výměnného injekčního programu (SVIP). Odhadujeme, že počet osob ve SVIP bylo v daném roce zhruba 110. Skrytá populace uživatelů NNL je také předmětem depistážní činnosti na sociálních sítích. V souvislosti se stále probíhajícím konfliktem na Ukrajině jsme v daném roce nebyli v kontaktu s žádnou osobou, a to i přesto, že došlo k rozsáhlé propagaci služeb.

CAS: V roce 2023 centrum nebylo v kontaktu s žádnou osobou mimo EU. V roce 2024 využila jedna osoba z Ukrajiny testování na infekční onemocnění. Romská komunita využívá služeb spíše nárazově, přetrvává výskyt opakovaného používání jednorázové injekční stříkačky.

1.5 Somatická a psychiatrická komorbidita v souvislosti se závislostním chováním, včetně infekčních a dalších onemocnění

Uvedte výskyt přidružených zdravotních komplikací, včetně infekčních onemocnění, dostupnost testování na infekční onemocnění pro různé cílové skupiny, informace z krajských hygienických stanic a ze služeb.

RIAPS

Testování na infekční choroby (HIV, HCV, HBV, syfilis):

Testujeme každý den, používán jsou orientační testy z kapilární krve. V loňském roce otestováno 35 klientů. 3 reaktivní na VHC. Tyto 3 klienti dávají do souvislosti s injekčním užíváním ve VTOS, kde je injekční set sdílen hned několika uživateli.

Testování na infekční choroby (HIV, HCV, HBV, syfilis):

CAS HK: 481 testů / 104 osob

TP KHK: 393 testů / 81 osob

TP KHK: Zařízení poskytuje screeningové testování na HIV, HCV, HBV a Syfilis, a to všem klientům na území Královéhradeckého kraje. Zařízení spolupracuje s MUDr. Miroslavou Volfovou, CSc. (Hepato-Gastroenterologie HK), kam jsou klienti odkazováni, případně i doprovázeni k přetestování v případě reaktivního výsledku. V roce 2023 došlo k 8 včasným záchytům hepatitidy typu C.

U klientů se pak setkáváme se zdravotními komplikacemi spojenými s užíváním NL, jako jsou různá zánětlivá onemocnění, abscesy, řezné a tržné rány, špatný stav chrupu či chronické bolesti různých částí těla, zejména zad. Setkáváme se také s klienty s přidruženým psychickým onemocněním (schizofrenie, afektivní poruchy, poruchy osobnosti apod.) či se sebepoškozujícím chováním. U klientů se setkáváme také se zdravotními komplikacemi způsobující postupnou invaliditu. Celkem 6,5 % klientů je starších 50 let a lze tak předpokládat, že jejich počet se bude postupně zvyšovat.

CAS: Testování na infekční onemocnění je klientům dostupné celoročně. V roce 2023 byla infekce HVC zachycena u 8 osob, kterým byla zprostředkována léčba v rámci spolupráce s organizací Remedis.

Na území města Hradec Králové působí od loňského roku Medici na ulici, jejichž zdravotnické pomoci část našich klientů využívá.

1.6 Předávkování návykovými látkami

Uvedte případy předávkování a úmrtí, které byly neobvyklé – např. užitá látka nebo kombinace látek, nebezpečné příměsi, nezvykle vysoká koncentrace účinné látky, nové nebo netradiční návykové látky.

RIAPS: Na úrovni jednotlivců předávkování – kombinace pervitinu a alkoholu (nutná hospitalizace).

TP KHK: V roce 2023 evidujeme úmrtí čtyř klientů. Dva z těchto klientů zemřeli po několikadenní hospitalizaci v nemocničním zařízení, údajně se jednalo o celkové selhání organismu. Jeden z klientů pak zemřel náhle, pravděpodobně následkem dlouhodobého onemocnění, a to i přesto, že byl v pravidelné lékařské péči. U jednoho klienta nám důvod úmrtí není známý.

CAS: Je nám známo jedno předávkování benzodiazepiny s hospitalizací bez fatálních následků. Mimoto část klientů v určité frekvenci popisuje nepříjemné somatické a/nebo psychické stavy, které spojují s přetrvávající zhoršenou kvalitou drog, bez nutnosti hospitalizace.

Klientům, kteří užívají opioidy, vydáváme nosní sprej Nyxoid jako účinnou první pomoc při řešení předávkování těmito látkami.

1.7 Sociální situace v souvislosti se závislostním chováním

Uveďte informace týkající se dluhové problematiky, finanční situace, bydlení, zaměstnání osob se závislostním chováním.

RIAPS: Víme, že někteří z našich klientů dluhy mají a jejich sociální situace není ideální, ale statisticky toto nezpracováváme. Jde o témata, která nám klienti sdělují sami, ale sdělovat je nemusí s ohledem na to, že jsme služba nízkoprahová.

TP KHK: Průměrný klient TP KHK má stabilní bydlení, pracuje, či je registrován na úřadu práce, a to i když v roce 2023 docházelo k destabilizaci situace u řady klientů vzhledem k rostoucím cenám nájmu, elektřiny a potravin. Klienty programu jsou tak z větší části osoby, které mají stálé bydlení, žijí sami nebo s dalšími členy rodiny a jsou ekonomicky aktivní. Další méně početnou skupinou jsou pak osoby, které se v různé míře potýkají se socioekonomickými problémy (dluhová problematika, krátkodobá i dlouhodobá nezaměstnanost, pracovní neschopnost, ohrožení ztráty bydlení, nejisté bydlení či bezdomovectví).

Klientům v tíživé finanční situaci je poskytována potravinová pomoc a hygienický servis (sociální šatník). Počet vydané potravinové pomoci vzrostl o 7,3 %, došlo také k nárůstu počtu osob, které ji využily, což bylo spjaté právě s rostoucími životními náklady. Klienti, kteří se dlouhodobě potýkají s dluhovou problematikou, svoji situaci zpravidla nevěnují pozornost, nicméně stále zaznamenáváme jednotky případů, které svoji situaci aktivně řeší (probíhající insolvence, využití akce Milostivého léta).

CAS: Klientela je zpravidla v alespoň nestabilním bydlení (zpravidla v pronajatém bytě nebo na ubytovně s dalšími lidmi užívajícími návykové látky), absolutně bez přístřeší je minorita klientů (k nárůstu dochází především v letních měsících). Z větší části se jedná o pracující osoby (včetně brigád a nelegálního příjmu). Část roku je určitá část klientů evidována na Úřadě práce a pobírá dávky hmotné nouze, většinou však vzhledem ke konfliktům, nespolehlivosti a nedochvilnosti dochází k vyloučení z evidence, kdy po skončení období 6 měsíců sankčního vyloučení se opět do evidence vrací. V době vyloučení z evidence ÚP zpravidla nemá žádné legální příjmy. Vyřazení z Úřadu práce má pak negativní vliv nejen na bytovou situaci klienta. Častěji u něj dochází ke ztrátě dokladu totožnosti a je pro něj obtížné získat finance na správní poplatky a pokuty. Část klientů za sebou nemá dlouhodobější pracovní zkušenost, využívá možnosti krátkodobých brigád a mnohdy pracuje bez uzavřené smlouvy, často také nesplní podmínky ani pro výkon brigády (např. z důvodu předepsané medikace nebo trestní minulosti). A u části klientů jsou přítomny i nemalé dluhy. Vzdělání je typické nižší (ZŠ/SŠ).

Část klientů má zkušenost s trestním stíháním – většinou za drobnou majetkovou trestnou činnost nebo drogovou kriminalitu. Vztahy s původní rodinou jsou typicky narušené, někdy úplně zprerhané. Jako zásadní vnímáme častou dlouhodobost a neměnnost výše popisované nepříznivé situace u skupiny klientů.

AdiCentrum Hradec Králové: Často řešíme problémy nízkopříjmových klientů, způsobené obtížnou dostupností vhodného bydlení. Pokud bydlení k dispozici je, jedná se primárně o ubytovny, které jsou s ohledem na vysoký výskyt návykových látek pro osoby s adiktologickým problémem zcela nevhodné. Nutné je také zmínit matky samoživitelky, které také nedosáhnou na sociální bydlení a kapacita azylového domu je často naplněna.

Potýkáme se s problémy zaměstnatelnosti osob s trestní minulostí, kdy záznam v rejstříku trestů je diskvalifikuje při hledání zaměstnání. Stejně tak klienti s dluhy či exekucemi pracují často neoficiálně; nemají potom šanci směřovat k *insolvenci*

1.8 Nové psychoaktivní látky

Uveďte informace o míře rozšíření (užívání) nových drog, tj. jiných než známých a tradičně užívaných látek – nové syntetické nebo rostlinné drogy, nově zneužívané léky a další látky a o způsobech jejich užívání; využijte informace např. ze služeb, pracovišť toxikologie, od policie.

Aktuální trendy v užívání návykových látek zapadají do celorepublikového trendu. Nové drogy užívají především mladiství experimentátoři. Běžně rozšířené jsou HHC, Kratom, nikotinové sáčky, vaporizéry a podobné přístroje. Lokálně dochází ke zneužívání medikamentů (Xanax, Neuro). HHC a kratom se vyskytuje i u klientů vysokoprahových služeb. U mladších osob a experimentátorů se častěji setkáváme s kombinováním více látek.

1.9 Drogová kriminalita a kriminalita spojená s dalším závislostním chováním

Popište změny a neobvyklé situace v oblasti drogové kriminality a kriminality spojené s dalším závislostním chováním ve vašem kraji, např. neobvyklý postup výroby, netradiční/nové drogy.

Cílová skupina klientů ve věznicích dlouhodobě nevykazuje výrazných změn, ustálil se i průměrný věk klientů těsně pod 35 lety. Stále je dominantní mužská populace i v. u uživatelů pervitinu 30+.

Narůstá počet osob, které se do VTOS dostávají opakovaně, často i po krátké době mimo vězení.

Setkáváme se i s potenciální trestnou činností, které je páchána na osobách užívajících NL, typicky však není klienty z důvodu nedůvěry v orgány činné v trestním řízení hlášena.

1.10 Nové trendy a fenomény

Uveďte informace o nových trendech a fenoménech, které byly zpozorované, a které nejsou součástí jiných kapitol.

V Ambulantních službách sledujeme změnu rozložení základní užívané látky, kdy je mírný pokles klientů užívajících intravenózně a zároveň navyšující se trend osob, které jsou se službou v kontaktu v souvislosti s užíváním alkoholu. Stejně jako v minulém roce se ukazuje, že řádně dokončí léčbu častěji uživatelé alkoholu. Dále pak klienti, kteří absolvovali pobytovou léčbu a v rámci ambulance využívali program doléčování bez ohledu na typ závislosti.

Pervitin je dlouhodobě na první příčce užívaných drog. V posledních letech obecně mizí užívání surového opia. V sezóně máku setého se opium již spíše nestává (přechodně) primární drogou, častěji drogou doplňkovou, která je užívána spíše nárazově.

V uplynulém roce jsme se častěji setkávali s jednotkami osob, které uváděly jako primární užívanou drogu heroin, zároveň se často jednalo o osoby migrující do/přes Hradec Králové z Prahy, kde je zastoupení heroínu významnější.

2 Koordinační mechanismy politiky v oblasti závislostí na krajské a místní úrovni

Instrukce

V případě, že některé části této kapitoly nejsou relevantní, tuto informaci uveďte k příslušné podkapitole a danou část strukturovaného textu odstraňte.

2.1 Krajské zajištění koordinace politiky v oblasti závislostí

2.1.1 Krajský protidrogový koordinátor

- Jméno: Nikola Kozová
- Kontaktní údaje: nkozova@khk.cz
- Vykonává funkci KPK od: 25. 1. 2022
- Zařazení ve struktuře úřadu kraje: oddělení sociální práce, prevence a registrace soc. služeb
- Přímý nadřízený (jméno, funkce): Mgr. Martina Smudková
- Výše pracovního úvazku KPK: 0,5
- Další agendy vykonávané KPK (jaké?): manažer prevence kriminality, metodika a prevence sociální práce
- Změny v r. 2023 (změna postavení, zařazení KPK, změna úvazku apod.): -

2.1.2 Krajská komise pro politiku v oblasti závislostí

Uveďte, zda je v kraji zřízená komise pro politiku v oblasti závislostí, zda jde o specifickou komisi pro politiku v oblasti závislostí, nebo o komisi se širším záběrem (tj. řešící jinou problematiku a zároveň otázky politiky v oblasti závislostí).

- Název komise:
- Vznik krajské komise (rok):
- Zařazení komise (např. poradní orgán hejtmána, poradní orgán Rady):
- Komise se zabývá problematikou:

alkoholu	☐ ano	☐ ne
tabákových a nikotinových výrobků	☐ ano	☐ ne
nelegálních drog	☐ ano	☐ ne
hazardního hraní	☐ ano	☐ ne
digitálních závislostí	☐ ano	☐ ne
psychoaktivních léků	☐ ano	☐ ne
- Počet jednání komise v r. 2023:
- Nejdůležitější projednávaná témata v roce 2023:
- Změny v r. 2023 (rozšíření/zánik členství, změna statutu apod.):

tabulka 2-1: Složení krajské komise pro politiku v oblasti závislostí

Instituce	Sekce/odbor/oddělení	Funkce v instituci

2.1.3 Další komise, které se zabývají otázkami politiky v oblasti závislosti

Uveďte, zda jsou v kraji zřízeny další komise, které se politiky v oblasti závislosti dotýkají. Pokud jsou takové komise zřízeny, uveďte informace ke každé komisi.

- Název komise:
- Účel a zaměření komise:
- Počet jednání komise v r. 2023:
- Nejdůležitější projednávaná témata ve vztahu k politice v oblasti závislosti v r. 2023:

2.1.4 Pracovní skupiny politiky v oblasti závislosti

Uveďte, zda jsou v kraji zřízeny pracovní skupiny pro různá témata politiky v oblasti závislosti nebo specifické otázky politiky v oblasti závislosti. Pokud jsou takové pracovní skupiny zřízeny, uveďte informace ke každé pracovní skupině.

- Název skupiny: Mezioborová pracovní skupina pro oblast adiktologie
- Skupina je: stálá ad-hoc
- Rok vzniku:
- Pracovní skupina se zabývá problematikou:

alkoholu	☒ ano	☐ ne
tabákových a nikotinových výrobků	☒ ano	☐ ne
nelegálních drog	☒ ano	☐ ne
hazardního hraní	☒ ano	☐ ne
digitálních závislostí	☒ ano	☐ ne
psychoaktivních léků	☒ ano	☐ ne
- Počet jednání v r. 2023: 1
- Stručný popis činnosti pracovní skupiny (činnost, ke které byla zřízena a nejdůležitější úkoly/témata, kterými se ve sledovaném roce zabývala): skupina se zabývá aktuálními trendy užívání, dostupností služeb a služeb následné péče. V praxi se ukazuje, že lidé užívající návykové látky mají v důsledku užívání vážné zdravotní komplikace, potřebují péči a dohled a nemáme pro tuto cílovou skupinu typ služby.
- Změny v pracovních skupinách v r. 2023 (rozšíření/zánik členství, změna statutu, vznik/zánik skupiny apod.):

tabulka 2-2: Složení krajské pracovní skupiny

Instituce	Sekce/odbor/oddělení	Funkce v instituci

2.1.5 Spolupráce subjektů politiky v oblasti závislosti na krajské úrovni

Popište spolupráci s koordinátory dalších oblastí významných pro politiku v oblasti závislosti na úrovni kraje jako např. koordinátor prevence kriminality, krajský školský koordinátor prevence, koordinátor střednědobého plánování sociálních služeb, krajský koordinátor reformy psychiatrické péče. Popište spolupráci s dalšími subjekty jako např. orgány sociálně právní ochrany dětí, sociální kurátoři, probační a mediační služba, policie, NNO, státní zařízení apod.

- Forma spolupráce s krajskými koordinátory dalších oblastí (formalizovaná/neformalizovaná, organizační zařazení, četnost jednání, projednávaná témata, spolupráce při přípravě strategických dokumentů apod.):
- Spolupracujeme v rámci KHK s Mgr. Janou Hrnčířovou, prevence rizikového chování dětí a mládeže, Mgr. Jiřím Svěrákem, koordinátorem pro romské záležitosti, s Mgr. Zuzanou Kučerovou v oblasti péče o duševní zdraví a kpt. Mgr. Evou Prachařovou, koordinátorkou prevence za Policii ČR v KHK.

- Zhodnocení spolupráce:
- Spolupráce je multidisciplinární, konzultujeme témata, společně připravujeme vzdělávací aktivity.
- Spolupráce s dalšími institucemi (*např. orgány sociálně právní ochrany dětí, sociální kurátoři, probační a mediační služba, policie, NNO, státní zařízení*):
- Napříč úřadem spolupracujeme s odbory dle potřeby, spolupráce je funkční. V rámci kraje spolupracujeme i s jinými orgány, spolupráce je na dobré úrovni, zástupci se účastní mezioborové pracovní skupiny.
- Změny v r. 2023:
- Nenastaly.

2.2 Místní zajištění koordinace politiky v oblasti závislostí

- Počet obcí s rozšířenou působností v kraji: 15
- Počet obcí s rozšířenou působností, ve kterých je zřízena pozice místního protidrogového koordinátora (MPK), příp. ustanovena kontaktní osoba: 15
- Obce s rozšířenou působností, kde nejsou MPK nebo určeny kontaktní osoby (*vyjmenujte*): 0
- Další obce v kraji, kde jsou případně ustanoveni MPK (*vyjmenujte*): -
- Počet obcí s platným koncepčním dokumentem upravujícím politiku v oblasti závislostí: 5
- Obce s tímto platným koncepčním dokumentem (*vyjmenujte*): Dobruška, Nové Město nad Metují, , Nový Bydžov, Nová Paka, Vrchlabí
- Počet obcí, které zpracovaly Zprávu o realizaci politiky v oblasti závislostí v předchozím roce: 0
- Obce, které zpracovaly Zprávu o realizaci politiky v oblasti závislostí v předchozím roce (*vyjmenujte*): -
- Přehled platných vyhlášek obcí týkající se politiky v oblasti závislostí:
- Změny v r. 2023:

tabulka 2-3: Přehled místních protidrogových koordinátorů a kontaktních osob pro oblast závislosti v kraji

Obec	Jméno	Úvazek MPK*	Zařazení ve struktuře obecního úřadu	Kontakt	Došlo ke změně v r. 2023? ano/ne
Broumov	Ing. Miloš Andrš	0,05	Vedoucí odboru soc. věcí a zdravot.	Email: andrs@broumov-mesto.cz tel: 491 504 332, 604 228 015	Ne
Dobruška	Mgr. Eliška Záleská	0,05	Odbor soc. věcí – kurátor mlád.	Email:e.zaleska@mestodobruska.cz tel: 777 418 284	Ano
Dvůr Králové nad Labem	Jan Štípek	0,2	Ředitel MP, manažer prevence kriminality	Email: stipek.jan@mudk.cz Tel: 499 318 177	Ne
Hradec Králové	Mgr. Lucie Petrová	0,05	Koordinátor – komunitní plánování	Email: Lucie.Petrova@mmhk.cz Tel: 495 707 325	Ano
Hořice	Zuzana Čerovská, DiS. Zuzana Patrová, Dis	0,02 0,02	Odbor zdravotnictví a sociální péče	Email: cerovska@horice.org Email: patrova@horice.org tel: 492 105 417/492 105 469	Ano
Jaroměř	Mgr. Jiří Pilný	0,05	Odbor soc. věcí a zdravotnictví – referent	Email: pilny@jaromer-josefov.cz tel: 491 847 274, 605 146 850	Ne
Jičín	Ing. Iveta Havlová, MBA (*kontaktní osoba, MPK není stanoven)	0	Vedoucí oddělení soc. služeb a zdravotnictví	Email: havlova@mujicin.cz Tel: 493 545 246	Ano
Kostelec nad Orlicí	Kovaříčková Běla	0,2	Referent OSV	Email: bkovarickova@muko.cz Tel: 725 082 456	Ano
Náchod	Bc. Pavel Schuma	0	Vedoucí odboru soc. věcí	Email: pavel.schuma@mestonachod.cz Tel: 491 405 437	Ne
Nová Paka	Monika Jiránková, Dis	0	Referent, sociální odbor	Email: jirankova@munovapaka.cz tel: 493760157	Ano
Nové Město nad Metují	Dagmar Dvořáčková	> 0,1	Vedoucí oddělení soc. prevence	Email: dvorackova@novemestonm.cz tel: 491 419 645, 605 201 085	Ne
Nový Bydžov	Mgr. Jan Kubinec	0,01	Vedoucí odboru soc. věcí	Email: kubinec@novybydzov.cz tel: 495 703 934	Ne
Rychnov nad Kněžnou	Bc. Zdeněk Matyáš (*kontaktní osoba, MPK není stanoven)	0	Kurátor pro dospělé	Email: zdenek.matyas@rychnov-city.cz tel: 494 509 409, 773 757 136	Ne
Trutnov	Mgr. Hana Hudrlíková	0	MP – koordinátor prevence kriminality	Email: hudrlikova@trutnov.cz Tel: 499 803 296	Ano
Vrchlabí	Mgr. Adéla Cupáková (*kontaktní osoba, MPK není stanoven)	0	Vedoucí odboru soc. a zdravotního	E-mail: cupakovaadela@muvrchlabi.cz tel.: 499 405 746	Ne

Pozn.: Uvádějte informace aktuální v době psaní výroční zprávy, tyto informace budou sekretariátem Rady vloženy do Mapy pomoci na www.drogy-info.cz. *Uvádějte výši úvazku na činnost MPK. V případě, že se nejedná o MPK se stanoveným úvazkem, uveďte, že se jedná o kontaktní osobu pro oblast závislosti (KOZ).

2.2.1 Spolupráce subjektů politiky v oblasti závislosti na místní úrovni

- Spolupráce KPK a MPK (zhodnocení kvality spolupráce a popis příp. nedostatků a potřeb): Spolupráce je navázaná, MKP se účastní aktivit v rámci možností a komunikují s KPK. Předávají si informace.
- Zhodnocení činnosti MPK v jednotlivých obcích (včetně popisu případných nedostatků a potřeb): Obce jsou součinné, spolupráce je na úrovni odpovídající jejich úvazku. Kumulaci úvazků vnímám jako bariéru při výkonu práce, při výši úvazku nelze pracovat koncepčně, zjišťovat informace z terénu a ty následně implementovat v praxi.
- Spolupráce subjektů politiky v oblasti závislosti na místní úrovni (popis způsobu spolupráce, zhodnocení kvality spolupráce, projednávaná témata): Na místní úrovni projednáváme trendy v užívání, aktuální problematiku v kraji, vnímáme experimentování s novými látkami, nedostatečnou sítí služeb péče, nedostatečné finanční prostředky na preventivní programy.
- Změny v r. 2023:
- Spolupráce probíhá stejným způsobem, pracovní skupina, osobní setkávání, diskuze.

2.3 Strategické dokumenty pro politiku v oblasti závislosti kraje

2.3.1 Strategické dokumenty politiky v oblasti závislosti kraje

Uveďte, zda jsou na úrovni kraje specifické strategie, koncepce, akční plány pro politiku v oblasti závislosti, v případě existence více takových dokumentů, uveďte informace ke každému dokumentu.

- Název: Strategie prevence sociálně nežádoucích jevů v Královéhradeckém kraji na léta 2022 – 2027
- Období platnosti: 2022 - 2027
- Schváleno (kým a kdy): Strategie prevence sociálně nežádoucích jevů v KHK na léta 2022 - 2027 byla projednána a schválena Zastupitelstvem KHK usnesením číslo ZK/9/569/2021 dne 6.12.2021.
- Dostupné na webových stránkách: Strategie-prevence-soc--nezadoucich-jevu-v-KHK-2022-2027.pdf
- Strategický dokument se zabývá problematikou:

nelegálních drog	☒ ano	☐ ne
alkoholu	☒ ano	☐ ne
tabákových a nikotinových výrobků	☒ ano	☐ ne
hazardního hraní	☒ ano	☐ ne
digitálních závislostí	☐ ano	☒ ne
psychoaktivních léků	☒ ano	☐ ne
- Stručná charakteristika a hlavní cíle/pilíře/oblasti, na které se strategický dokument zaměřuje:
- Změny v r. 2023:

2.3.2 Strategické dokumenty kraje se širším kontextem obsahující také otázky politiky v oblasti závislosti

Uveďte, zda jsou na úrovni kraje další strategické dokumenty týkající se politiky v oblasti závislosti, např. strategické a koncepční dokumenty v oblasti rizikového chování, školské prevence, problematiky HIV, prevence kriminality, zdravotního stavu a jak je v nich obsažena/řešena politika v oblasti závislosti; v případě existence více takových dokumentů, uveďte informace ke každému z nich.

- Název:
- Období platnosti:

- Schváleno dne:
- Dostupné na webových stránkách:
- Strategický dokument se zabývá problematikou:

nelegálních drog	☐ ano	☐ ne
alkoholu	☐ ano	☐ ne
tabákových a nikotinových výrobků	☐ ano	☐ ne
hazardního hraní	☐ ano	☐ ne
digitálních závislostí	☐ ano	☐ ne
psychoaktivních léků	☐ ano	☐ ne
- Stručná charakteristika a souvislost s politikou v oblasti závislosti (*zaměření dokumentu, jakým způsobem je pokryta politika v oblasti závislosti a její hlavní definované cíle v tomto dokumentu*):
- Změny v r. 2023:

2.3.3 Hodnocení strategických dokumentů politiky v oblasti závislosti kraje

Uveďte, zda bylo v r. 2023 realizováno hodnocení strategických dokumentů politiky v oblasti závislosti kraje.

- Název evaluovaného dokumentu:
- Typ hodnocení:

☐ průběžné	☐ externí
☐ závěrečné	☐ interní
	☐ kombinace obou
- Dostupné na webových stránkách:
- Stručná charakteristika hodnocení (*uveďte, kdo hodnocení provedl, předmět hodnocení (např. počet splněných/nesplněných úkolů, úroveň dosažení nastavených cílů, hodnocení dopadů na cílovou skupinu, na situaci v oblasti závislosti), metody použité při hodnocení (např. hodnotící dotazník, expertní názor, panely expertů, monitoring, průzkumy, ad-hoc studie)*):
- Výsledky hodnocení (*např. nedostatky/slabé stránky politiky v oblasti závislosti kraje, vč. případných návrhů na zlepšení*):

2.4 Analýzy a studie v oblasti závislosti v r. 2023

Popište jednorázové nebo průběžně realizované analýzy/studie související s politikou v oblasti závislosti v kraji – např. studie epidemiologické situace, analýza potřeby sítě služeb kraje a její finanční náročnosti, evaluace efektivity sítě služeb.

- Název: Analýza rizik kriminality související s návykovými látkami a behaviorálními závislostmi v Královéhradeckém kraji v roce 2023
- Realizátor: Klinika adiktologie
- Dostupné na webových stránkách: [Prevence kriminality | Královéhradecký kraj \(khk.cz\)](https://www.khk.cz/prevence-kriminality)
- Stručný popis:
- Cílem projektu bylo zpracování Analýzy rizik kriminality v souvislosti s užíváním návykových látek a behaviorálních závislostí Královéhradeckého kraje v roce 2023 (dále jen „analýza“). Obsahem analýzy jsou informace vztahující se k aktuální situaci v oblasti rizikového chování a rovněž klíčové poznatky a doporučení, jakým směrem soustředit celkovou realizaci politiky rizikového chování v Královéhradeckém kraji (dále jen „KHK“) a realizaci aktivit a projektů zaměřených na předcházení kriminálnímu jednání mající souvislost s návykovými látkami a behaviorálními závislostmi. Konkrétněji je cílem této analýzy na základně dostupných statistických údajů a vlastního šetření výzkumného týmu realizovaného pomocí skupinových rozhovorů (focus group) přispět k objektivizaci rizik kriminality souvisejících s návykovými látkami a

behaviorálními závislostmi v Královeshradeckém kraji v roce 2023 a navrhnout také některá opatření pro rozvoj oblasti politiky závislostí Královeshradeckého kraje.

- Stručné výsledky/závěry:
- Máme k dispozici zpracovanou analýzu, ze které můžeme nadále vycházet v dalších dílčích aktivitách. Analýza obsahuje jak zhodnocení současného stavu, tak i doporučení pro další postup v dané oblasti, a to na různé úrovni konkrétnosti s tím, že u některých témat je třeba nejen další diskuse, ale také mobilizace dalších finančních, materiálních a personálních zdrojů.

2.5 Další významné aktivity politiky v oblasti závislostí v r. 2023 na krajské i místní úrovni

tabulka 2-4: Aktivity politiky v oblasti závislostí

Název aktivity	Realizátor	Cílová skupina	Popis aktivity

Pozn.: Uvádějte informace o dalších významných aktivitách ve vašem kraji, např. o konferencích, seminářích, vzdělávacích akcích pro MPK, poskytovatele služeb či zástupce samosprávy.

3 Finanční zajištění politiky v oblasti závislosti na krajské a místní úrovni

Instrukce

Zachovejte soulad mezi tabulkami (částky v tabulkách tabulka 3-1, tabulka 3-2 a tabulka 3-3) a tabulkami a textem. V tabulkách tabulka 3-1 a tabulka 3-3 popište zdroje tak, aby byly jednoznačně identifikovatelné.

3.1 Způsob financování služeb krajem

Popište, jak je zajištěno (zajištěn systém) financování adiktologických služeb včetně prevence ze zdrojů vašeho kraje, tj. existující dotační tituly, zaměření a priority dotačních titulů, nástroje víceletého financování, nákup služeb – přímá smlouva s poskytovatelem, využití evropských fondů apod.

Adiktologické služby v KHK nemají vlastní dotační titul, jsou financovány z účelové dotace na poskytování sociálních služeb dle § 101a zák. 108/2006 Sb. Příspěvkovou organizací KHK je i Záchytná stanice Královéhradeckého kraje, sídlící v Hradci Králové, která dostává také dotaci na svůj provoz. Adiktologická ambulance RIAPS Trutnov dostává příspěvek na provoz od KÚ od odboru zdravotnictví, jelikož je registrována jako služba zdravotní.

Základní principy dotačního řízení vycházejí ze Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb na období 2018 až 2026, Metodiky víceletého financování sociálních služeb v Královéhradeckém kraji, schválené Zastupitelstvem kraje ZK/29/2109/2012 (dále jen „Metodika víceletého financování“) a principů a priorit dotačního řízení MPSV, které poskytuje dotaci ze státního rozpočtu Kraji.

3.2 Způsob zajištění financování adiktologických služeb ze strany obcí

Popište, jak se na financování adiktologických služeb podílejí obce (tj. mechanismus participace, např. smlouvy/dohody/memoranda s obcemi o finanční participaci, zapojení na dobrovolné bázi, ochota obcí se podílet na financování, nástroje financování ze strany obcí, podmínky obcí pro participaci na financování adiktologických služeb) a změny v přístupu obcí oproti předchozímu roku/předchozím letům, apod.

Obce se na financování služeb podílejí na základě smlouvy se službou. Kraj financování neupravuje.

3.3 Rozpočtové výdaje na politiku v oblasti závislosti v kraji

Uveďte rozpočtové výdaje na politiku v oblasti závislosti v kraji a ostatní náležitosti do tabulek. Do výdajů na politiku v oblasti závislosti se započítávají výdaje, které souvisí se specifickými intervencemi zaměřenými na všechny typy závislostního chování. Výdaje z rozpočtu krajů a obcí uvádějte pokud možno až po finančním vypořádání, tzn. skutečně vyčerpané finanční prostředky.

tabulka 3-1: Rozpočtové zdroje kraje na politiku v oblasti závislosti v r. 2023

Rozpočtový zdroj/dotační program	Popis	Specifický/obecný titul*	Podmínka certifikace ano/ne**	Jednoletá / víceletá podpora***	Výše výdajů (v Kč) na politiku v oblasti závislosti
Vzor: Dotační program 1	Podpora a rozvoj protidrogové politiky v kraji	specifický	ano	tříletá	15 000 000

Celkem	-	-	-	-	

Pozn.: Uveďte možné zdroje kraje, ze kterých je financována politika v oblasti závislosti – grantové programy různých odborů, přímý příspěvek kraje. * Sloupec „Specifický/obecný titul“ od sebe rozlišuje zdroje, programy či tituly, které jsou určeny specificky pouze pro podporu politiky v oblasti závislosti a zdroje programy či tituly, které jsou určeny pro širší okruh aktivit, služeb či činností, nicméně z nich lze financovat politiku v oblasti závislosti. Jako „specifický“ lze tedy označit zdroj, který je určen pouze pro financování politiky v oblasti závislosti, jako „obecný“ pak ten, který je určen také či mimo jiné pro financování politiky v oblasti závislosti. ** Uveďte, zda konkrétní dotační titul podmiňuje svou podporu existencí platného Certifikátu odborné způsobilosti adiktologických služeb. *** „Jednoletá/víceletá podpora“ popisuje, na jaké období podporuje konkrétní zdroj vybrané příjemce.

tabulka 3-2: Výdaje z rozpočtu obcí na politiku v oblasti závislosti v r. 2023

Obec	Popis (typ podporované aktivity)	Výše výdajů (v Kč) na politiku v oblasti závislosti
Vzor: MČ Praha 8	adiktologické služby/regionální síť služeb	1 500 000
Celkem	-	

Pozn.: Uveďte za jednotlivé obce souhrnnou výši spolufinancování politiky v oblasti závislosti.

tabulka 3-3: Souhrn výdajů na politiku v oblasti závislosti podle typu služeb/podle účelu v r. 2023 (v Kč)

Typ služeb	2022			2023		
	rozpočty		MPSV	rozpočty		MPSV
	krajů	obcí	313*	krajů	obcí	313*
Preventivní služby**						
Primárně-preventivní programy realizované školami a školskými zařízeními						
Primárně-preventivní programy realizované jinými subjekty						
Jiné a nezařazené preventivní programy						
Adiktologické služby minimalizace rizik						
Terénní programy						
Kontaktní centra						
Sloučené programy kontaktních center a terénních programů						
Jiné a nezařazené harm reduction programy						
Adiktologické služby ambulantní léčby a poradenství						
Ambulantní služby zdravotní						
Ambulantní služby sociální						
Jiné a nezařazené ambulantní služby						
Preventivní a léčebné služby ve vězení						
Služby online a telefonického poradenství						
Adiktologické služby rezidenční léčby						
Lůžkové zdravotní služby						
Terapeutické komunity						
Domovy se zvláštním režimem*** určené primárně osobám s diag. závislosti, příp. jiné zařízení pro chronickou (paliativní) péči osob s diag. závislosti						
Jiné a nezařazené rezidenční služby						
Adiktologické služby následné péče						
Následná péče ambulantní						

Typ služeb	2022			2023		
	rozpočty		MPSV	rozpočty		MPSV
	krajů	obcí	313*	krajů	obcí	313*
Následná péče pobytová						
Jiné a nezařazené služby následné péče						
Sociální podniky						
Záchytné stanice a ošetření intoxikovaných osob						
Prevence drogové kriminality						
Koordinace/výzkum/informace						
Jiné nezařazené****						
CELKEM						

Pozn.: K vyplnění tabulka 3-3 použijte pomocnou tabulku ve formátu MS Excel, kterou zašlete spolu s výroční zprávou kraje za r. 2023 sekretariátu Rady. * tabulka 3-3 zahrnuje také prostředky na sociální služby, které kraje získávají z MPSV prostřednictvím dotačního řízení MPSV pro kraje a Hlavní město Prahu v oblasti poskytování sociálních služeb. Tyto částky uvádějte zvlášť ve sloupci „313“. ** Výdaje na nízkoprahové zařízení pro děti a mládež se do výdajů na politiku v oblasti závislosti nezapočítávají. *** Podle zákona 108/2006 Sb. **** specifikujte

3.4 Další důležité informace / změny ve financování proběhlé v r. 2023

4 Adiktologické služby

Předmětem kapitoly je komplexní posouzení sítě služeb na území kraje z pozice krajského koordinátora. Prosíme o textové komentáře k tabulkám, pouhý seznam služeb není dostatečný. Současně prosíme o uvedení všech adiktologických služeb v kraji, tj. včetně služeb, které nejsou financovány z rozpočtu kraje, nejsou v krajské síti služeb nebo nejsou certifikované.

V případě podkapitoly 4.2 Adiktologické preventivní služby uvádějte programy primární prevence rizikového chování, které mimo prevenci jiných typů rizikového chování realizují programy/intervence v oblasti prevence v adiktologii. Tedy, např. programy primární prevence zaměřené výhradně na prevenci šikany do tabulky neuvádějte.

4.1 Síť adiktologických služeb v kraji

Uveďte, zda a jak je definována síť adiktologických služeb ve vašem kraji.

- Název dokumentu:
- Období platnosti:
- Dostupné na webových stránkách:

4.2 Adiktologické preventivní služby

- Zhodnocení sítě služeb v oblasti prevence, vč. popisu hlavních nedostatků v kraji:
- Změny v r. 2023 (zaniklé nebo nové programy v kraji):

tabulka 4-1: Programy primární prevence realizované v kraji v r. 2023

Název projektu/programu	Organizace	Typ služby*	Cílová skupina**	Počet škol/institucí***	Počet osob/tříd/skupin****	Certifikace (ano/ne)
Programy všeobecné dlouhodobé primární prevence Laxus z.ú.	Laxus z.ú.	VPP	<p>PRIMÁRNÍ CÍLOVÁ SKUPINA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žáci základních škol (od 4. do 9. tříd). - Mladší školní věk (6 – 12 let), starší školní věk (12 – 15 let), mládež (15 - 18 let). - Pedagogové (třídní učitelé, školní metodici prevence a ostatní členové pedagogického sboru). <p>SEKUNDÁRNÍ CÍLOVÁ SKUPINA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ředitelé škol. - Odborná i laická veřejnost a instituce, na které odkazujeme v rámci sociální sítě a vzájemné spolupráce mezi zařízeními. - Rodiče žáků. 	8	1143 osob /55 tříd	ano

Pozn.: Uvádějte programy mimo prevenci realizovanou školami a školskými zařízeními. Uvádějte přehled preventivních programů, ne pouze realizátorů primární prevence (organizací). Uvádějte pouze programy, které mají dlouhodobý a systematický charakter. * Vyplňte za využití zkratk VPP, nebo SPP, nebo IPP. VPP – všeobecná primární prevence, SPP – selektivní primární prevence, IPP – indikovaná primární prevence. ** Uveďte, na jakou cílovou se preventivní program zaměřuje. *** Počet škol/institucí – počet škol či

jiných institucí, jejich „podřízené subjekty (např. žáci, pedagogové) byly klienty programu. **** Počet osob/tříd/skupin, se kterými byl realizován program. Počet tříd uvádějte u programů VPP; počet skupin u programů SPP; počet osob u programů IPP.

4.3 Adiktologické služby minimalizace rizik

- Zhodnocení sítě služeb minimalizace rizik vč. popisu hlavních nedostatků v kraji:
- Změny v poskytování služeb minimalizace rizik v r. 2023 (zaniklé nebo nové programy v kraji):
- Okresy/oblasti, které nejsou službami minimalizace rizik pokryty:

tabulka 4-2: Adiktologické služby minimalizace rizik poskytované v kraji v r. 2023

Název služby	Poskytovatel služby	Typ služby*	Cílová skupina**	Celkem klientů se závislostním problémem ***	Celkem všech klientů ****	Počet vydaných inj. jehel a stříkaček (ks)	Místo realizace *****	Certifikace (ano/ne)
Centrum adiktologických služeb Hradec Králové	Laxus z.ú.	KPS	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	296	323	134946	Říční 1252/3a, Pražské Předměstí, 500 02 Hradec Králové 2	ano
Terénní program v Královéhradeckém kraji	Laxus z.ú.	TP	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	247	255	148145	Broumov, Č.Skalice, Č.Kostelec, Dobruška, Hronov, Hořice, Chlumec n.C., Jaroměř, Jičín, Kostelec n.O., Kopidlno, Lázně Bělohrad, Meziměstí, Nechanice, Nový Bydžov, Náchod, Nové Město n.M, Nová Paka, Opočno, Police n.M., Rychnov n.K., Rokytnice v O.H., Solnice/K	ano

							vasiny, Smiřice, Sobotka, Třebecho vice p.O., Týniště n.O., Teplice n.M., Vamberk.	
Kontaktní centrum	SOL Trutnov, RIAPS	KPS a TP	Uživatelé NNL	291	305	103 662	KC Trutnov, TP Hostinné, Vrchlabí, Úpice Dvůr Králové nad Labem	Ano, do roku 2020

Pozn.: Uvádějte informace o klientech a počtu vydaných injekčních stříkaček/jehel zejména u služeb, které nejsou v dotačním řízení ÚV ČR či nejsou certifikovány. Uvádějte včetně programů snižování rizik v prostředí zábavy. * Vyplňte za využití zkratk TP – terénní programy, KPS – kontaktní centra, KPS a TP – sloučené programy. ** vyplňte převažující cílovou skupinu služby, např. uživatelé drog, uživatelé alkoholu. *** Uveďte souhrnně všechny klienty služby se závislostním problémem, tj. klienty užívající drogy, klienty se základní drogou alkohol, klienty se základní drogou tabák a klienty s problémem z oblasti nelátkových závislostí. **** Uveďte celkem všechny klienty služby, včetně rodinných příslušníků a blízkých osob klientů se závislostním problémem. ***** Uveďte obce, ve kterých služba působí.

4.4 Adiktologické služby ambulantní léčby a poradenství

- Zhodnocení sítě služeb ambulantní léčby a poradenství vč. popisu hlavních nedostatků v kraji:
- Změny v poskytování služeb ambulantní léčby a poradenství v r. 2023 (zaniklé nebo nové programy v kraji):
- Okresy/oblasti, ve kterých chybí služby ambulantní léčby a poradenství:

tabulka 4-3: Adiktologické služby ambulantní léčby a poradenství v kraji r. 2023

Název služby	Poskytovatel služby	Typ služby*	Cílová skupina**	Celkem klientů se závislostním problémem ***	Celkem všech klientů ****	Místo realizace*** **	Certifikace (ano/ne)
Adiktologická ambulance RIAPS Trutnov	SOL Trutnov	AL	Dg. F10-F19 a F63.0	206	206	Trutnov, Dvůr Králové n.. L.	ano
Adiktologické centrum poradenství a terapie Hradec Králové + detašované pracoviště Náchod	Laxus z.ú.	AL	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách osoby, které vedou rizikový způsob	448	573	Hradec Králové Náchod	ano

			života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy				
Adiktologické služby ve vězení Laxus	Laxus z.ú.	SV	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách pachatelé trestné činnosti	V KHK: 136 klientů Odolov: 52 klientů, Valdice: 14 klientů, Hradec Králové: 43, SOVT Pouchov: 15 klientů, SPO HK: 12 klientů	V KHK: 136 klientů Odolov: 52 klientů, Valdice: 14 klientů, Hradec Králové: 43, SOVT Pouchov: 15 klientů, SPO HK: 12 klientů	Věznice Odolov Věznice Valdice Vazební Věznice Hradec Králové a SOVT Pouchov	ano

Pozn.: Včetně služeb AT ordinací a ordinace lékařů, kteří se zaměřují na práci s osobami se závislostním chováním. * Vyplňte za využití zkratk AL – ambulantní léčba, SL – substituční léčba, SP – stacionární program, SV – služby ve vězení a následná povýstupní péče. ** Vyplňte převažující cílovou skupinu služby, např. uživatelé drog, uživatelé alkoholu, hazardní hráči. *** Uvedte souhrnně všechny klienty služby se závislostním problémem, tj. klienty užívající drogy, klienty se základní drogou alkohol, klienty se základní drogou tabák a klienty s problémem z oblasti nelátkových závislostí. **** Uvedte celkem všechny klienty služby, včetně rodinných příslušníků a blízkých osob klientů se závislostním problémem. ***** Uvedte obce, ve kterých služba působí, včetně případných detašovaných pracovišť.

4.5 Adiktologické služby rezidenční léčby

- Zhodnocení sítě služeb rezidenční léčby vč. popisu hlavních nedostatků v kraji:
- Změny v poskytování služeb rezidenční léčby v r. 2023 (zaniklé nebo nové programy v kraji):

tabulka 4-4: Adiktologické služby rezidenční léčby v kraji r. 2023

Název služby	Poskytovatel služby	Typ služby*	Cílová skupina**	Kapacita***	Celkem klientů se závislostním problémem****	Celkem všech klientů*****	Certifikace (ano/ne)

Pozn.: Uvedte všechna zařízení rezidenční léčby v kraji pro osoby se závislostním chováním. * Vyplňte za využití zkratk DTX – detoxifikace, KSLP – krátkodobá a střednědobá lůžková péče, RPTK – terapeutická komunita, DZR – domov se zvláštním režimem, jiné (specifikujte), ** Vyplňte převažující cílovou skupinu služby, např. uživatelé drog, uživatelé alkoholu, hazardní hráči. *** Kapacita – počet ubytovacích míst v zařízení. **** Uvedte souhrnně všechny klienty služby se závislostním problémem, tj. klienty užívající drogy, klienty se základní drogou alkohol, klienty se základní drogou tabák a klienty s problémem z oblasti nelátkových závislostí. ***** Uvedte celkem všechny klienty služby, včetně rodinných příslušníků a blízkých osob klientů se závislostním problémem.

4.6 Adiktologické služby následné péče

- Zhodnocení sítě služeb následné péče vč. popisu hlavních nedostatků v kraji:

- Změny v poskytování služeb následné péče v r. 2023 (zaniklé nebo nové programy v kraji):
- Okresy/oblasti, ve kterých chybí služby následné péče:

tabulka 4-5: Adiktologické služby následné péče v kraji v r. 2023

Název služby	Poskytovatel služby	Forma poskytování služby*	Cílová skupina **	Kapacita (pobytových služeb)***	Celkem klientů se závislostním problémem ****	Celkem všech klientů *****	Certifikace (ano/ne)

Pozn.: * ambulantní a/nebo pobytová, ** Vyplňte převažující cílovou skupinu služby, např. uživatelé drog, uživatelé alkoholu, hazardní hráči. *** Kapacita – počet ubytovacích míst v zařízení. Týká se pouze služeb následné péče s chráněným bydlením. **** Uvedte souhrnně všechny klienty služby se závislostním problémem, tj. klienty užívající drogy, klienty se základní drogou alkohol, klienty se základní drogou tabák a klienty s problémem z oblasti nelátkových závislostí. ***** Uvedte celkem všechny klienty služby, včetně rodinných příslušníků a blízkých osob klientů se závislostním problémem.

4.7 Ostatní specializované adiktologické služby/programy

- Popis ostatních specializovaných služeb/programů v kraji:
- Změny v poskytování ostatních specializovaných služeb/programů v r. 2023 (zaniklé nebo nové programy v kraji):

tabulka 4-6: Ostatní specializované adiktologické služby/programy v r. 2023

Název služby/programy	Poskytovatel služby/ programu	Typ služby	Cílová skupina*	Kapacita (u pobytových služeb)**	Celkem klientů se závislostním problémem ***	Celkem všech klientů ****

Pozn.: Uvádějte další specializované služby/programy v kraji, včetně záchytných stanic. * Vyplňte převažující cílovou skupinu služby, např. uživatelé drog, uživatelé alkoholu, hazardní hráči. ** Kapacita – počet ubytovacích míst v zařízení. Týká se pouze pobytových služeb. *** Uvedte souhrnně všechny klienty služby se závislostním problémem, tj. klienty užívající drogy, klienty se základní drogou alkohol, klienty se základní drogou tabák a klienty s problémem z oblasti nelátkových závislostí. **** Uvedte celkem všechny klienty služby, včetně rodinných příslušníků a blízkých osob klientů se závislostním problémem.

4.8 Kontaktní údaje adiktologických služeb

Uvedte kontaktní údaje o službách působících na území kraje. Tato část slouží mimo jiné sekretariátu Rady k aktualizaci Mapy pomoci na www.drogy-info.cz. Prosíme, zkontrolujte v Mapě pomoci údaje z Vašeho kraje k termínu odeslání zprávy. Pokud došlo ke změně kontaktních údajů, uveďte aktuální kontaktní údaje – tabulka 4-7.

Název služby/programy	Poskytovatel služby/ programu	Typ služby	Cílová skupina*	Kapacita (u pobytových služeb)**	Celkem klientů se závislostním problémem ***	Celkem všech klientů ****
Primární prevence ve školách Královéhradeckého kraje	Všeobecná primární prevence	Sušilova 1528, 500 02 Hradec Králové	Mgr. Denisa Šustková	734 319 992	denisa.sustkova@os-semiramis.cz	https://www.laxus.cz/primarni-prevence/
Adiktologické centrum poradenství	Odborné sociální poradenství	Hořická 974/19, 500 02	Bc. Kateřina Kozáková DiS. – vedoucí centra,	777 033 618	adicentrum.hrdec@laxus.cz	https://www.laxus.cz/adice-ntrum-

a terapie Hradec Králové		Hradec Králové	sociální pracovníce, poradenská pracovníce (kozakova@laxus.cz)			hradec-kralove/
Adiktologické centrum poradenství a terapie Náchod	Odborné sociální poradenství	Krámská 29 (1. patro), 54701 Náchod	Mgr. Petra Havlíková – adiktolog a poradenský pracovník (havlikova@laxus.cz)	734 319 991	adicentrum.nachod@laxus.cz	https://www.laxus.cz/adicentrum-nachod/
Centrum adiktologických služeb Hradec Králové	Kontaktní centra	Říční 1252/3a, 500 02 Hradec Králové	Mgr. Denisa Hypiusová – vedoucí centra, kontaktní pracovníce, sociální pracovníce, tel: 736 283 888 (hypiusova@laxus.cz)	734 316 538	cas.hradec@laxus.cz	https://www.laxus.cz/cas-hradec-kralove/
Terénní program v Královéhradeckém kraji	Terénní programy	Sušilova 1528, 500 02 Hradec Králové	Bc. Barbora Augustýnová, DiS. – vedoucí centra, sociální pracovníce, tel.: +420 778 419 900 (augustynova@laxus.cz)	Náchodsko: 777 626 309 Jičínsko: 775 565 309 Rychnovsko: 776 626 309 Hradecko: 734 319 995	teren.hradec@laxus.cz	https://www.laxus.cz/tp-kralovehradecky-kraj/
Adiktologické služby ve vězení Laxus	Odborné sociální poradenství	Sušilova 1528, 500 02 Hradec Králové	Mgr. Lukáš Verner – vedoucí centra (verner@laxus.cz)	735 170 916	verner@laxus.cz	https://www.laxus.cz/adiktologicke-sluzby-ve-vezeni/

tabulka 4-7: Kontaktní údaje adiktologických služeb v kraji

Název služby	Typ služby	Adresa	Kontaktní osoba	Telefon	E-mail	Webové stránky	Změna údajů oproti Mapě pomoci
Adiktologická ambulance RIAPS Trutnov	AL	Procházkova 818, Trutnov; Preslova 449, Králové n. L.	MUDr. Zuzana Kozáková	725720341	ambulance.trutnov@riaps.cz	www.riaps.cz	<i>ano</i>
Kontaktní centrum RIAPS	KPS	Procházkova 818, 541 01 Trutnov	Olga Trunečková	731 441 267	olga.trunekova@riaps.cz	www.riaps.cz /kc	ne
							<i>ano / ne</i>
							<i>ano / ne</i>